

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของไลบรารี

ห้องสมุดทหารมีลักษณะที่จัดเป็นห้องสมุดเฉพาะ ด้วยความมุ่งหมายที่จะรวบรวมวัสดุห้องสมุด (Library materials) ทางทหาร ทักษะ เพื่อให้บริการ ขอสันเทศทางทหารที่ทันต่อเหตุการณ์แก่ทหาร ห้องสมุดทหารมิใช่ของใหม่สำหรับทหาร ได้มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ข้าราชการทหารได้ศึกษา ค้นคว้า เพื่อเพิ่มพูนวิชาการและความรู้มาไม่ต่ำกว่า ๕๐ ปี อาศัย ห้องสมุดกระทรวงกลาโหมได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ แต่เนื่องจากมีเหตุและปัจจัยหลายประการที่ทำให้ห้องสมุดทหาร ไม่ก้าวหน้าไปเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับห้องสมุดพลเรือน

สาเหตุประการหนึ่งที่ยกขึ้นมาพิจารณาได้ คือ ในประเทศไทยยังไม่มี การสำรวจเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ทางทหารมาก่อน ทั้ง ๆ ที่ห้องสมุดทหารทุกแห่งมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวม และจัดหาสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับทหาร ไว้บริการ การจัดเก็บเอกสารทางทหารส่วนมากดำเนินการจัดเก็บตามประเภทของสิ่งพิมพ์เอกสารทางทหาร ส่วนมากได้แก่ วิทยานิพนธ์และ เอกสารวิจัยส่วนบุคคล มักจัดเรียงไว้ตามรุ่นและตามลำดับเลขทะเบียนของเอกสาร การจัดเก็บจึงมีทั้งวิธีที่ไร้ระบบการจัดหมู่ตามหลักสากลที่ห้องสมุดปฏิบัติกับหนังสือทั่วไป และการจัดเก็บตามวิธีที่บรรณารักษ์ห้องสมุดแต่ละแห่งคิดขึ้นเอง เพราะยังไม่มียุทธวิธีจัดหมู่เอกสารทางทหารโดยเฉพาะ ด้วยเหตุนี้จึงควรจะได้ทำการสำรวจ เรื่องการจัดเก็บเอกสารทางทหารจากห้องสมุดทหาร เพื่อจะได้ทราบถึงวิธีการจัดเก็บ ความต้องการในเรื่องการจัดและปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนความคิดเห็น

กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการทหารสูงสุด, กรมการศึกษาวิจัย. "คำกล่าวเปิดสัมมนาห้องสมุดทหาร ครั้งที่ ๓" (กรุงเทพมหานคร : กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด, ๒๕๒๒.)

สัมมนา ร้อยโทหญิง อุนนี เกษมสันต์ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันการศึกษาวิชาทหารชั้นสูง, ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๒.

ในการดำเนินการกับเอกสารทางทหาร อันจะเป็นแนวทางใหม่รณรงค์ของสมุดทหารดวง ๆ มีระบบจัดหมู่เอกสารทางทหารที่เป็นแบบแผนเดียวกัน เหมาะสมกับลักษณะของเอกสาร สะดวกแก่การหยิบใช้และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

ผลงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดหมู่หนังสือมีชาวสหรัฐอเมริกา เอ.ซี.ฟอสเกต (A.C.Foskett) เสนอแนวความคิดในเรื่องการจัดหมู่โดยใช้คำศัพท์เฉพาะเป็นหัวเรื่องเพื่อใช้กับระบบสารนิเทศในหนังสือเรื่อง *The Subject Approach to Information* ฟอสเกตกล่าวว่า ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนทำให้ระบบจัดหมู่หนังสือธรรมดาไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงใหม่เลขนุมครอบคลุมขอบเขตความรู้ในสาขานี้ได้ องค์การสถาบันทางวิทยาศาสตร์จึงคิดระบบจัดเอกสารแบบ ธีซอรัส (Thesaurus) ใช้ภายในหน่วยที่เกี่ยวข้อง เขาคาดหวังว่าแนวความคิดนี้อาจจะมีส่วนสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในวงการบรรณารักษศาสตร์ในอนาคตด้วย ฟอสเกต กล่าวถึง ศูนย์เอกสารทางทหารของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ (Defense Documentation Center) ซึ่งมีชื่อเดิมว่า The Armed Services Technical Information Agency (ASTIA) หน่วยงานนี้จัดทำธีซอรัส ขึ้นใช้และได้รับการพัฒนาขึ้นใหม่ถึง ๔ ครั้ง บัญชีหัวเรื่องที่มีพจนานุกรมสุดท้ายพิมพ์ออกในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ใช้ชื่อเรื่องว่า ASTIA Subject Heading List ในบัญชีเสนอวิธีจัดเก็บและค้นคว้าข้อสันเหตุด้วยเครื่องจักรกล โดยใช้ศัพท์ธีซอรัสที่กำหนดขึ้นด้วย จากแนวความคิดของฟอสเกตทำให้เกิดความคิดขึ้นว่า หองสมุดทหารของประเทศไทยก็เป็นแหล่งสะสมเอกสารทางทหารที่ได้มาโดยการจัดหาและเป็นแหล่งผลิตเอกสารที่ทำโดยนายทหารนักเรียนของสถาบันการศึกษาทางทหารในระดับต่าง ๆ เอกสารเหล่านี้เป็นเอกสารเฉพาะวิชาที่นับวันจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกขณะ หองสมุดควรจะมีระบบจัดเก็บเอกสารเฉพาะวิชาทหารที่สามารถควบคุมและค้นคว้า

A.C. Foskett, The Subject Approach to Information. 3d.ed. (London: Clive Bingley, 1977), pp. 409 - 410.

ขอเสนอเพื่อให้ความสะดวกและรวดเร็วในทำนองเกี่ยวกับการจัดเก็บเอกสารของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ซึ่งมีหน่วยงาน คือ ศูนย์เอกสารทางทหารรับผิดชอบในการควบคุมและเผยแพร่เอกสารทางทหารของสหรัฐตามรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานประจำปี ชื่อ Annual Historical Summary Defense Documentation Center, 1 July 1969 through 30 June 1970 เอกสารนี้เป็นรายงานประจำปีของศูนย์เอกสารทางทหารที่รายงานผลการปฏิบัติงานและกิจกรรมที่สำคัญซึ่งได้ปฏิบัติมาในรอบปีงบประมาณ ๑๙๗๐ การเสนอรายงานแนบไว้ ๓ ภาค ในภาคแรก กล่าวถึงบทบาทของศูนย์เอกสารทางทหารตามโครงการบริการขอเสนอพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของกระทรวงกลาโหมสหรัฐในฐานะที่ศูนย์เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในกระทรวงกลาโหมและสถาบันองค์การที่ทำงานวิจัยให้กระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นหน่วยผลิตเอกสารกับผู้ใช้บริการขอเสนอพิเศษทางทหาร ในภาคที่สอง กล่าวถึงภารกิจและความรับผิดชอบของศูนย์บริการเอกสารทางทหารในการพิจารณาคัดเลือก จัดหาและแจกจ่ายรายงานการวิจัยไปยังส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ส่วนในภาคสุดท้าย เป็นรายชื่อโครงการที่จะกระทำต่อไปในอนาคต ซึ่งส่วนมากเป็นโครงการเพื่อการรวบรวมข้อมูล คนควา และบริการขอเสนอพิเศษโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบจัดเก็บเอกสารของศูนย์เอกสารนี้เป็นระบบจัดเก็บเอกสารระบบหนึ่ง ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางหลักเกณฑ์การจัดเอกสารสำหรับประเทศไทยโดยได้ เสนอรายละเอียดในเรื่องการจัดหมู่เอกสารไว้ในข้อที่ ๒ ของงานวิจัยนี้

ในปีต่อมา ปี ค.ศ. ๑๙๗๑ มีเอกสารของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอีกเล่ม ชื่อ Military Libraries Workshop; Department of Defense Libraries in Transition(14th) 30 Nov.-2 Dec. 70 พิมพ์โดย Industrial College of the Armed Forces รายงานนี้เป็นผลจากการสัมมนาของบรรณารักษ์ห้องสมุดทหารกระทรวง

Defense Documentation Center, Annual Historical Summary
 Defense Documentation Center, 1 July 1969 through 30 June 1970
 (Alexandria Va.: Defense Documentation Center, 1970), 28 p.

๘

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๓๐ พ.ย.-๒ ธ.ค. ๑๙๗๐ ในที่ประชุม มีการพิจารณากันถึงภารกิจและหน้าที่ของหอสมุดทหาร มีการกำหนดหัวเรื่องในการสัมมนา ถึง ๑๐ หัวเรื่อง สำหรับโครงการที่จะร่วมมือกันเพื่อใช้วัสดุหอสมุดให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน กิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งใน ๑๐ หัวเรื่องที่พิจารณากัน คือ ที่ประชุมมีมติยื่นขอเสนอแนะให้ กระทรวงกลาโหมสหรัฐกำหนดรูปแบบและกรรมวิธีในการลงทะเบียนและจัดเก็บเอกสารให้เป็น มาตรฐานที่หอสมุดจะใช้ร่วมกันได้ สำหรับประเทศไทย กองบัญชาการทหารสูงสุดจัดให้มีการสัมมนาบรรณารักษ์ของหอสมุดทหารขึ้นโดยกรมการศึกษาวิจัยเสนอโครงการให้เปิดสัมมนา เป็น ประจำปี ซึ่งได้รับอนุมัติให้มีการสัมมนาไปแล้วเป็นครั้งที่ ๓ เริ่มจากปี พ.ศ.๒๕๑๔ และใน การสัมมนาทุกครั้งก็มีการพิจารณาถึงระบบจัดเก็บเอกสารที่เหมาะสมกับหอสมุดด้วยตามผลการ สัมมนาที่เสนอไว้ในปีที่ ๓

ผลงานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดหมู่หนังสือทางทหาร สำหรับประเทศไทยนั้นนอกจากว่า ใ้กว่ายังไม่มีการศึกษามาก่อนเลย มีงานวิจัยเรื่องเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับหอสมุดทหาร คือ วิทยานิพนธ์ของ กรรณิการ์ หาญนุสรณ์ เรื่องการศึกษาสภาพและการดำเนินงานของหอสมุด สถาบันการศึกษาวชิราวุธการทหารชั้นสูงของประเทศ วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ศึกษาสภาพ และการดำเนินงานของหอสมุดสถาบันการศึกษาวชิราวุธการทหารชั้นสูงของประเทศไทย ๗ แห่ง ในด้านการจัดและบริหารงานหอสมุดโดยทั่วไป ซึ่งครอบคลุมถึงอาคาร สถานที่ ครุภัณฑ์ บุคลากร งบประมาณ หนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ งานเทคนิคของหอสมุด รวมทั้งงานบริการ ตลอดจน ความคิดเห็นของผู้ใช้หอสมุด แล้วนำผลที่ได้ไปสรุปเปรียบเทียบกับมาตรฐานหอสมุดเฉพาะ ความที่สมาคมหอสมุดแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ผลการศึกษาข้อหนึ่งในเรื่องการจัดหมู่หนังสือ

U.S. Industrial College of the Armed Forces, Military Libraries Workshop; Department of Defense Libraries in Transition 30 November - 2 December 1970. (Washington, D.C., Industrial College of the Armed Forces, 1971), 96 p.

พบว่าห้องสมุดทหารบางแห่งคิดระบบขึ้นใช้เอง เพื่อจัดหมวดหมู่สิ่งพิมพ์ประเภทงานนิพนธ์และตำรา
 เรียงของสถาบัน วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ยังให้ขอเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับปรุง
 ห้องสมุดไว้ข้อหนึ่งว่า การจัดเก็บเอกสารสิ่งพิมพ์ที่มีชิ้นหนังสือและวารสารควรจัดเก็บในรูปของ
 เอกสาร โดยจัดทำหัวเรื่องทางวิชาการให้ละเอียดเท่าที่จำเป็นในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้
 กรรณิการ์ หาญสุสรณ์ ยังแสดงความเห็นว่าสิ่งพิมพ์มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้คือ
 สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทประมวลกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งแบบธรรมเนียมทหารซึ่งผล
 การวิจัยปรากฏว่าได้มีผู้เสนอแนะให้จัดแยกสิ่งพิมพ์ดังกล่าวออกจากสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ห้องสมุดมีอยู่

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บเอกสาร คือ การสำรวจเรื่อง
 การจัดสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในห้องสมุดของ วรณี วัชรวงค์กุล กล่าวถึง สิ่งพิมพ์รัฐบาล ซึ่งยัง
 ไม่เคยมีการสำรวจมาก่อน ทั้ง ๆ ที่ห้องสมุดทุกแห่งจะต้องมีสิ่งพิมพ์รัฐบาลอยู่ด้วย และส่วนมาก
 ดำเนินการจัดเก็บเอกสารเหล่านี้ตามประเภทของสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะเดียวกันรวมไว้ด้วยกัน โดย
 ใช้ระบบการจัดหมู่ตามแบบที่ห้องสมุดปฏิบัติกับหนังสือทั่วไป เพราะยังไม่มีระบบการจัดหมู่สิ่งพิมพ์
 รัฐบาลไทยโดยเฉพาะ วรณี วัชรวงค์กุล สำรวจเรื่องการจัดเก็บสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย ความ
 ต้องการในด้านการจัดหาสิ่งพิมพ์ ตลอดจนแนวความคิดในการดำเนินจัดเก็บสิ่งพิมพ์จากห้องสมุด
 ต่าง ๆ นำมาศึกษาเปรียบเทียบกับการจัดเอกสารสิ่งพิมพ์รัฐบาลของสหรัฐและฟิลิปปินส์ แล้ว
 คิดแปลงสรุปผลการวิจัยเป็นระบบจัดเก็บสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยต่อไป^๒ โดยเหตุที่ห้องสมุดทหารเป็น
 ห้องสมุดเฉพาะประเภทหนึ่งที่ขึ้นต่อองค์การรัฐบาล จึงอยู่ในฐานะที่สามารถพิจารณาเลือกใช้
 และมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ด้วย

๑ กรรณิการ์ หาญสุสรณ์, "การศึกษาสภาพและการดำเนินงานของห้องสมุดสถาบัน
 การศึกษาวิชาการทหารชั้นสูงของประเทศ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษะ
 ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐)

๒ วรณี วัชรวงค์กุล, "การสำรวจเรื่องการจัดสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในห้องสมุด"
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
 วิทยาลัย, ๒๕๑๖)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาถึงสภาพและการดำเนินงานของ หอสมุดทหารในประเทศไทย
๒. เพื่อศึกษาถึงขอบเขตของเอกสารทางทหารทั้งที่เป็นเอกสารตำราของสถาบันการศึกษาและเอกสารวิจัยส่วนบุคคล รายงานภาคินพนธ์ประกอบการศึกษาในสถาบันทางทหารต่าง ๆ
๓. เพื่อศึกษาลักษณะการจัดหมู่หนังสือด้านทหารของระบบจัดหมู่หนังสือ ๔ ระบบ คือ ระบบการจัดหมู่แบบพินิยมของคิวโอ, ระบบการจัดหมู่แบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ระบบการจัดหมู่แบบพินิยมสากล และการจัดเอกสารของศูนย์เอกสารทางทหารสหรัฐอเมริกา ความแตกต่างกันอย่างไร
๔. เพื่อเสนอแนะระบบการจัดหมู่เอกสารทางทหารสำหรับใช้ในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษาเอกสารทางทหารที่อยู่ในหอสมุดทหาร ๑๔ แห่ง โดยพิจารณาเลือกหอสมุดที่เป็นตัวแทนของส่วน ชนตรงกระทรวงกลาโหม คือ กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ขอพิจารณาให้เลือกตัวอย่างครั้งนี้ คือ หอสมุดทั้งหมดอยู่ในฐานะที่เป็นแหล่งสะสมเอกสารของสถาบันการศึกษาทางทหาร ซึ่งมีหน้าที่จัดหาเอกสารตำราสนับสนุนการศึกษาคนควาและในขณะเดียวกันก็เป็นแหล่งผลิตเอกสาร ในรูปของเอกสารประกอบคำบรรยายของผู้สอน และเอกสารวิจัยส่วนบุคคล รายงาน หรือวิทยานิพนธ์ของนายทหารนักเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่เชื่อถือได้ วัดได้ตามความวัตถุประสงค์ เนื่องจากมีการทดสอบแบบสอบถามแล้ว
๒. คำตอบที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนถือว่าเป็นความจริง เชื่อถือได้

ได้

วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย

๑. ศึกษาขอบเขตของเลขหมู่ทางทหารของระบบศนิยมของคิวอี้, ระบบห้องสมุดกรรัฐสภาอเมริกัน, ระบบศนิยมสากล และการจัดเอกสารของศูนย์เอกสารทางทหารของสหรัฐ โดยการค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ
๒. ศึกษาสภาพห้องสมุดและเอกสารทางทหารที่มีอยู่ในห้องสมุดทหาร โดยการสำรวจรายชื่อเอกสารตามบัญชีรายชื่อจัดเรียงตามตัวเรื่อง
๓. เปรียบเทียบขอบเขตของการจัดหมู่หนังสือทางทหารโดยใช้ทฤษฎีการจัดหมู่ทางทหารแต่ละระบบมาเทียบกับทฤษฎีทางทหาร แล้วนำผลการเปรียบเทียบมาดัดแปลงร่างเป็นระบบจัดเอกสารทางทหารสำหรับประเทศไทยขึ้น
๔. สร้างแบบสอบถาม สำรวจความคิดเห็นจากบรรณารักษ์ เรื่องระบบการจัดเก็บเอกสารและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแนวทางแก้ไข
๕. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางสถิติเบื้องต้น คือ การหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร $P = \frac{f}{N} \times 100$,

$x = \frac{\sum fx}{N}$ และ $S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงขอบเขต เนื้อหาของเอกสารทางทหารจากการจัดหมู่หนังสือทั้ง ๔ ระบบ ซึ่งจะนำมาดัดแปลงให้ตรงกับขอบเขตและเนื้อหาของเอกสารทางทหารในประเทศไทยเพื่อสรุปผลข้อเสนอแนะ เป็นระบบจัดหมู่เอกสารสำหรับห้องสมุดทหารในประเทศไทยให้เป็นระบบการจัดเอกสารในแนวทางเดียวกันจะทำให้ห้องสมุดทหารสามารถดำเนินงานและประสานประโยชน์ในการใช้วัสดุห้องสมุดร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

นียบามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

๑. หองสมุคทหาร คือ หองสมุคของสวนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งกำหนดอัตราการจัดตั้งหองสมุคไว้ในแผนการจัดหน่วยราชการที่อยู่ในระดับกองทัพบ, กรม, กอง หรือแผนก

๒. เอกสารทางทหาร ได้แก่ สิ่งพิมพ์ ตัวเขียน สัญญลักษณ ภาพ หรือวัสดุอื่น ๆ ซึ่งใ้ขอเท็จจริง หรือขอความรู้ที่ใ้เป็นพยานหลักฐานหรือขออ้างอิงที่ผลิตขึ้นโดยบุคคลหรือสวนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม

ขอจำกัใ้ในการวิจัย

๑. เอกสารและสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับหองสมุคทางทหารไม่มีเป็นภาษาไทย จึงต้องใ้เอกสารตางประเทศเป็นส่วนนึ่งใหญ่ ตลอดจนศัพท์เทคนิคทางวิชาการใ้ใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยไว้ การใ้จึงใ้เลือกคำที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด

๒. การสำรวจวิธีคำเนนกรจัดเก็บเอกสารทางทหารของหองสมุค และออกแบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษหองสมุคจำนวน ๑๘ แห่งที่เลือกมาเป็นตัวอย่างใ้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นหองสมุค ซึ่งต้องอยู่ในหน่วยทหารที่อยู่ในเขตกรุง เทพเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย